

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. R.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Městský úřad Velké Meziříčí**, se sídlem Radnická 29/1, Velké Meziříčí, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2020, č. j. 30 A 49/2020-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem se žalobce domáhal, aby Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) uložil žalovanému povinnost vrátit žalobci opožděně uhrazenou částku 1.000 Kč. Žalovaný doručil žalobci dne 6. 12. 2018 výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobce zaslal výzvu spolu s žádostí o vyřízení záležitosti zaplacením určené částky subjektu Ochrana řidičů o. s. (dále jen „spolek“), jehož je členem. Spolek částku 1.000 Kč žalovanému uhradil, avšak opožděně. Žalovaný měl proto tuto částku bezodkladně vrátit žalobci jako provozovateli vozidla, což se podle tvrzení žalobce dosud nestalo.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Své úvahy založil na tom, že nezákonným zásahem není bez dalšího jakékoliv nezákonné jednání správního orgánu. Zohlednil, že šlo o

zadržování částky ve výši 1.000 Kč po dobu necelých tří měsíců. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019-35, a také na svůj rozsudek v související věci téhož žalobce sp. zn. 30 A 129/2019, v němž žalobce tvrdil, že daná částka mu byla vrácena, ale po uvedenou dobu byl omezen v právu s ní nakládat, v čemž rovněž spatřoval nezákonný zásah. Zaslání téže částky zpět na účet spolku pro žalobce v odkazované věci tedy nepředstavovalo problém, vrácení částky neurgoval a proti jejímu zadržování se nebránil. Krajský soud uzavřel, že zásah do veřejných subjektivních práv žalobce spočívající v tom, že částka nebyla po dobu necelých tří měsíců vrácena přímo na žalobcův účet (z něhož nebyla ani zaplacená), ale na účet spolku, který ji za žalobce zaplatil, je natolik nepatrný, že jej nelze označit za zásah ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle stěžovatele není sporu o tom, že částka byla zaplacená ve prospěch stěžovatele spolkem a žalovanému vznikla povinnost ji vrátit; žalovaný ji však vrátil spolku namísto stěžovatele. Spornou zůstává otázka, zda se jedná o dostatečně intenzivní zásah do stěžovatelových práv. Žalovaný zadržuje stěžovateli částku 1.000 Kč, kterou si nezákonně přivlastnil a odmítá ji stěžovateli vrátit. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019-35, z nějž krajský soud při posuzování žaloby vycházel, se zabýval odlišnou situací. Zpoždění platby a odmítnutí provedení platby nelze z hlediska intenzity zásahu do práv srovnávat.

[4] Podle stěžovatele navíc krajský soud nemůže z jeho žalobního tvrzení v jiné žalobě dovozovat skutečnosti pro toto soudní řízení; stěžovatel mohl dříve zastávat odlišný právní názor. V případě potřeby měl krajský soud zjistit rozhodné skutečnosti účastnickou výpovědí stěžovatele, nikoliv provádět dokazování dříve podanou žalobou. Spolek, kterému žalovaný částku vrátil, ji stěžovateli odmítá vyplatit s tím, že úlohou soukromoprávních subjektů není napravovat pochybení správních orgánů. Stěžovatel tedy částkou nedisponuje a nemá jiný prostředek obrany než žalobu na ochranu před nezákonným zásahem.

[5] Zástupce stěžovatele závěrem obsáhle vyjadřuje nesouhlas se způsobem vyvěšování rozhodnutí správních soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[6] Žalovaný odkázal na své dřívější vyjádření ve věci sp. zn. 30 A 49/2020 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2020, č. j. 4 As 220/2020-48.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předmětem sporu je posouzení, zda se žalovaný dopustil nezákonného zásahu tím, že částku opožděně uhrazenou na základě výzvy podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu vrátil na účet, ze kterého ji obdržel, v tomto případě na účet spolku a nikoliv na účet stěžovatele. Nejvyšší správní soud dodává, že obdobnou otázkou se ve svých rozhodnutích již zabýval (např. rozsudek ze dne 7. 4. 2020, č. j. 10 As 389/2019-40, nebo ze dne 27. 11. 2020, č. j. 4 As 220/2020-48).

[10] Žalovaný výzvou ze dne 3. 11. 2018 stěžovatele vyzval, aby v souladu s § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu uhradil ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy částku ve výši 1.000 Kč, neboť nezajistil, aby při užití vozidla, jehož je stěžovatel provozovatelem, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Výzva byla stěžovateli doručena dne 6. 12. 2018. Z výpisu z účtu žalovaného vyplývá, že spolek za stěžovatele dne 31. 12. 2018 na účet žalovaného pod příslušným variabilním a konstantním symbolem uhradil částku 1.000 Kč. Ze žádosti o vrácení určené částky ze dne 27. 2. 2019, kterou žalovaný adresoval svému finančnímu odboru, plyne, že částka 1.000 Kč byla zaplacená po lhůtě splatnosti a proto má být vrácena. Žalovaný následně dne 18. 3. 2019 opožděně uhrazenou částku vrátil na účet, z něž byla platba uhrazena, tedy na účet spolku (č. l. 18 a 19 správního spisu).

[11] Na výzvu žalovaného ke sdělení, kdo byl v rozhodnou dobu řidičem vozidla, stěžovatel reagoval sdělením, v němž mimo jiné uvedl, že vozidlo řídil osobně a omluvil se za ohrožení, které svým jednáním způsobil. Pro případ zahájení řízení o přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu zmocnil ke svému zastupování společnost Pomáháme a chráníme, s. r. o., jejímž jednatelem je právě zmiňovaný spolek.

[12] Ve věcech sp. zn. 10 As 389/2019 a sp. zn. 4 As 220/2020, stejně jako v nyní posuzované věci, spolek za stěžovatele opožděně uhradil určenou částku a tato částka byla s časovým odstupem několika měsíců vrácena na účet spolku. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že povinnost k platbě určené částky jako druhově určeného, zastupitelného peněžitého plnění může za povinný subjekt vykonat třetí osoba. Ve vrácení částky na účet spolku za téměř totožných skutkových okolností soud neshledal pochybení, neboť „vrácením částky na účet spolku ji žalovaný nevrátil spolku, z jehož účtu byla částka pouze v rámci jednání spolku za stěžovatele bezhotovostně uhrazena, ale vrátil ji stěžovateli“, kterého spolek zastupoval a který s tímto postupem „vyjádřil konkludentně souhlas, prostřednictvím bankovního účtu, z něhož stěžovatel určenou částku zaplatil“ (rozsudek č. j. 4 As 220/2020-48).

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvod k tomu, aby se odchýlil od výše nastíněných závěrů. Stěžovatel v nyní řešené věci jednoznačně projevil vůli být v záležitostech souvisejících s jeho přestupkem zastoupen, jak vyplývá i z jeho následného procesního postupu popsaného v bodě [11]. Částku 1.000 Kč uhradil prostřednictvím spolku, jehož je členem, a prostřednictvím spolku mu tuto částku žalovaný dne 18. 3. 2019 vrátil, neboť byla uhrazena po dni splatnosti. Provedením této platby žalovaný splnil povinnost vyplývající z § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu. Žalovaný vrátil částku stěžovateli na bankovní účet spolku, z něž byla uhrazena, nikoliv spolku jako takovému; spolek

nebyl účastníkem řízení, nýbrž jednal v zastoupení stěžovatele. Nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatele, že by mu částka 1.000 Kč byla nezákonně odňata. Žalovaný tuto částku po dobu necelých tří měsíců „pouze“ zadržoval, neboť ji vrátil opožděně, o čemž není mezi účastníky řízení sporu. Intenzita újmy způsobené stěžovateli žalovaným proto odpovídá nemožnosti disponovat s částkou 1.000 Kč po relativně krátké období necelých tří měsíců. Ani v tomto případě se však nejedná o „zásah“ do veřejných subjektivních práv jednotlivce, který by si zasluhoval ochranu žalobou podle § 82 s. ř. s. (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 138/2019-35), což ostatně krajský soud konstatoval přímo ve vztahu ke stěžovateli v rozsudku ze dne 4. 12. 2019, č. j. 30 A 129/2019-34.

[14] Námitka stěžovatele, že mu spolek odmítá částku vyplatit, není z hlediska posouzení kasační stížnosti (resp. otázky, zda se žalovaný vůči stěžovateli dopustil nezákonného zásahu) relevantní. Úlohou správních soudů není napravovat spory mezi subjekty soukromého práva. Uhradil-li stěžovatel původní platbu prostřednictvím spolku, lze předpokládat, že v závislosti na vzájemné dohodě mezi ním a spolkem je oprávněn obdobným způsobem požadovat navrácení částky. V případě, že by stěžovatel nebyl při vymáhání své pohledávky vůči spolku úspěšný, může se svého práva domáhat v občanském soudním řízení. Zásahová žaloba proto nepředstavuje jediný zbývajících prostředek ochrany stěžovatelových práv.

[15] Nejvyšší správní soud uzavírá, že tvrzené přivlastnění si platby žalovaným není nezákonným zásahem. Žalovaný si částku totiž vůbec nepřivlastnil, což ostatně nepřímo vyplývá i ze žalobních tvrzení stěžovatele v citovaném souvisejícím případě. Krajský soud proto postupoval správně, založil-li své úvahy na rozsudku č. j. 9 As 138/2019-35 a žalobu stěžovatele zamítl. Krajskému soudu rovněž nic nebránilo v tom, aby při rozhodování na podporu své argumentace zohlednil skutečnosti soudu známé z úřední činnosti, konkrétně rozsudek téhož senátu v související věci téhož žalobce. S ohledem na povahu věci se nejednalo o skutečnost, jejíž zohlednění by stěžovatel nemohl rozumně předpokládat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, č. 2038/2010 Sb. NSS). Odkazem na rozsudek vydaný v obdobné věci téhož stěžovatele krajský soud ani neprováděl dokazování.

[16] Způsob zveřejňování soudních rozhodnutí na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu s předmětem nynějšího řízení nijak nesouvisí, kasační soud se proto touto otázkou blíže nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl tedy kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jako úspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu